

Nag-unang Sinemanang Magasin Sa Binisaya

Bisaya

April 3, 2019

Karon,
Available na sa
National Bookstores
ug Merriam &
Webster Bookstores
Nationwide!

Mga Sugillanon:

**Dili Ako Makalimot
Kang Teban**

Ni Marcel M. Novorro

Anino

Ni Buenaventura S. Tiban

Pakigpulong:

**Sa Dalan nga Panagsa
ra Ginalaktan**

Ni Don Pagusara

Balak Sa Semana

**Mobalik Da
Ang Mga Adlaw**

Ni Lamberto G. Coballes

**RICHARD
QUAN**

Kuha ni Wilson Fernandez

Sa Atong Hapin

Hi Himaya A. Dagohoy

RICHARD QUAN

Best Actor human sa 25 ka tuig sa showbiz

Sa tanang higayon, magnuod ang pamulihon nga ang padayong pagpaningkamot duna gyoy mapaabot. Kini ang maayong nabitaabo karon sa *showbiz* career ni Richard Quan. Kay niadtong miaging Pebrero 22, malipayon siya nga gidawat ang *best actor award* sa *awarding ceremony* sa 2019 Singkuwento International Film Festival Manila, Philippines, nga gipahigayon sa NCCA Theater, sa Intramuros, Manila.

Ang pasidungog maoy unang *best actor award* nga nadawat ni Richard sulod sa 25 niya ka tuig sa *showbiz*. Iyang naangkon ang pasidungog pinaagi sa pelikulang "Kapayapaan Sa Gitna Ng Digmaan", usa ka *period film* nga gidirek ni Nestor Malgapo Jr.

Ang pelikula gibase sa usa ka imigranteng Hapon nga nakaasawa og Pilipina unya gitugahan og pito ka anak. Usa kani ka tinuod nga estorya diin gihatagan niyang kinabuhi ang karakter ni Yoshiaki Muto.

"Happy to win the Best Actor award, pero sa una pa lang, tinanggap ko yung film dahil naniniwala ako sa message niya. Hindi siya individual achievement para sa akin, kasi maraming nag-sacrifice sa production para magawa yung movie. Kayang Best Actor award ko ay para sa lahat, in fact in-offer at inban ko na sa office ng producer yung trophy last Tuesday, it belongs to everybody," pu'ng pa ni Richard.

Giisip ni Richard nga usa ka *dream role* ang iyang gidala sa pelikula. "Yung Yoshiaki Muto na nag-age at nabuhay ng ilang generation is a dream role come true," matod sa aktor.

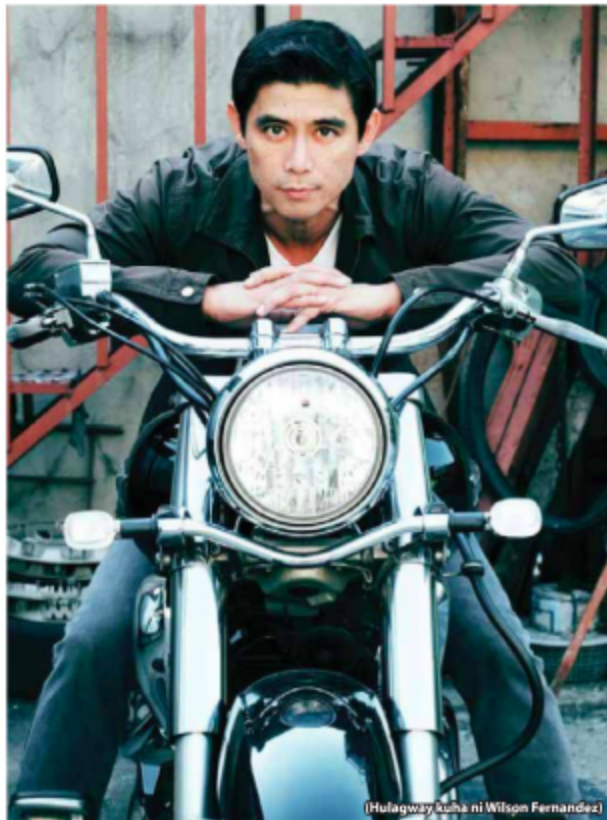
Sa tanang role, maoy gusto niyang dad-on ang mga papel nga mag-ugmad sa iyang pagka aktor. Ug wa makawang ang iyang mga paningkamot kay gisalgan siyang modala sa usa ka mahinungdanong papel sa maong pelikula. Niini, dako ang iyang pagpasalamat sa nanaghumala sa produksiyon ug sa iyang direktor.

Ang ulahing pasidungog maoy ikatulo niyang naangkon sukad sa iyang pagsulod sa kalihotan sa *showbiz* 25 ka tuig na ang minglabay.

Una ang Best New Actor of the Year sa Star Awards sa PMPC niadtong 1994 alang sa pelikulang "Saan Ka Man Naroroon" ni Direk Carlitos Siguan Reyna, nga gibidahan nila ni Dawn Zulueta ug Richard Gomez.

Ikaduha ang gikan sa Tofarm Film Festival isip Best Supporting Actor alang sa pelikulang "1957".

Sa iyang pagpanganaw-kanaw karon sa *showbiz*, dakong pangandoy ni Richard nga makatrabaho pag-usab sila si Manoy Eddie Garcia ug Nora Aunor alang sa labi pang *challenging role*. Busa maningkamot pa siya nga magpadayon ang iyang mga

(Hulagway kuha ni Wilson Fernandez)

naabot karon ug mahatagan og mga *challenging character*.

Sa pagka karon, apil si Richard sa "Playhouse" sa ABS CBN starring Zanjoe Marudo og Angelica Panganiban. Dugang niini, duna sab siyang gidalang mahinungdanong papel sa *Cinemalaya movie* nga giulohag "Annak Ti Karayan (Children of the River)".

ShowbizTsika

Ni Himaya Dagohoy

Heart Evangelista,

Creative Director na sa usa ka Clothing Brand

ANG ngalan ni Heart Evangelista wala lang motatak sa *showbiz* apan mikulit usab sa *fashion industry*.

Gikan sa pagka *stylish icon*, usa na karon sa mga dak-dako sa *fashion industry* sa Pilipinas si Heart.

Excited ang kapikas ni kanhi Senator Chiz Escudero sa pagpahibalo sa mga tawo nga managsunod sa iyang *showbiz* ug *fashion career* sa bag-o niyang *achievement*.

"Well, today, I have a huge announcement - I am going to be @kamicastaph's creative director! I'm so overjoyed to be part of this family," matod pa ni Heart sa iyang *Instagram post*.

Malipayon sab kaayo ang fans ni Fashion Icon Heart Evangelista sa nakab-ot niyang kalampusan.

Ang bag-ong papel ni Heart karon sa *fashion* maghatag niya og dugang oportunidad nga mapakita pa ang iyang *artistic talent* ug nga makatampo sa dugang pag-ugmad sa industriya dinhi sa nasod.

Sa miaging tuig pa nakig-collaborate si Heart sa maong *clothing brand*, ug so far, very positive ang dagan sa ilang negosyo.

Loisa Andalio

nakapatakod nag balay alang sa iyang pamilya sa edad nga 19

WA magdabon si Loisa Andalio nga mahatagan na niya og katunanan ang dugay na niyang pangandoy nga makapatakod og balay alang sa iyang pamilya bisan pa sa iyang pagka tin-edyer.

Gibutag sa 19 anyos nga aktres nga kini ang unang balay nga mapa-nag-ya sa iyang pamilya ug mabayaran na nila ang kanunayang pagpangabang og pay-aman.

"Trabaho pa Loisa, para matapos na. After 20 years na nakikita lang kami, natipad din yung pangarap kong magkaroon kami ng sariling bahay, yung matatawag namin na

bahay talaga namin. Thank you Lord," matod ni Loisa sa iyang *Instagram post*.

Daghan na og nakab-ot si Loisa sukad sa iyang pagsulod sa *showbiz*. Apun ang pagpatakod og balay alang sa iyang pamilya mooy giisip niyang labing dakong *achievement so far*.

Excited na si Loisa Andalio nga mobalhin sila sa bag-o niyang pinuy-aman. Ug alang sa dalaga, walay imposible sa mangandoy og dako, magkugi sa pagtrabaho ug dili molunga aron makab-ot ang katunanan sa gipangandoy.

Ang mga NI E.S. GODIN TANOM isip pang-adorno

Ang tagsulat uban sa lainlaing klase sa Mayana.

ANG mga tanom maoy nag-unang elemento sa pagpatabom sa usa ka dapit—balay man, opisina, mga hotel, resort, restawran, mga parke, ubp. Pobre ra sab kaiyo ang usa ka balay nga walay paambong nga mga tanom. Ug wala pa tingali bisan usa lang ka *landscaper* nga wala mogamit og tanom sa iyang arte sa pagpatabom. Busa, dayag nga dakog potensiyal ang pag-atiman og mga tanom isip tinubdan sa kita.

Sa Metro Manila das-ag ang dakong mga garden nga nanagbaliga og klase-klaseng mga tanom. Sa Quezon Memorial Circle lang, halos dili nimo mahukop og suroy sa usa ka adlaw ang tanang namaligya og mga tanom. Sa tumoy sa Commonwealth Avenue sab, nagkanit ang mga garden sa ilawom sa gipanglumbay nga dagko nang mga kahoy. Bisan ang probinsiya sa Bulacan, usa sa nag-unang prodyuser og mga tanom nga pang-adorno o *ornamental plants*. Kini nagpasabot sa dakong kita nga naggikan sa maong industriya.

Sa pagpananom, bisan diha lang sa atong kaugalingong nataran, may pipila ka butang nga angay ikesiderar. Kon wala kay ideya niing mga butanga, lagmit misanugon lang ang kahisog, mahulog sa pagkaalkanse o kahsa mapul-an ka sa pagpananom. Unya modayog ingon, “Ah, dili man god ko himuhian... bug-at kog kamot”. Apan baya, ang pagpananom makalingaw, ug lagi hisapian kon magtanom og dinaghan. Kana kon makamao ta.

Una, kinahanglan nga kamao tang mosabot sa kinaiya sa matag

tanom. Pananglitan, *indoor* ba o *outdoor* nga klase sa tanom. Ang *indoor* nga mga tanom seguradong dili gyod maghimpos kon mabutang sa lugar nga bansada kaayo sa init sa Adlaw. Mao sab ang *outdoor* kon mahamutang sa dapit nga nahasilog sa mga atop o dakong landong sa mga kahoy, seguradong dili siya mopakita sa iyang potensiyal nga kaanyag.

Aron magmalampason sa pagpananom og *ornamental plants*, angayng masusi ug matun-an daan ang plastada sa pahimutangan. Pananglit sa pagpananom sa palibot sa balay, sa dili pa ang tanan, kinahanglang maestudyohan ang plastada niini. Hain kini mag-atubang, hain ang subangan ug kasadpan. Unya mosunod ang pagpili sa mga klase sa tanom ug kon asa kini tukmang ipahimutang.

Siyempe, ang mga tanom nga ampay sa init, adto pod nimo ipahihuna sa dapit nga taas ang eksposur sa init sa Adlaw. Ug ang mga tanom nga *indoor* o mga tanom nga dili makalahutay og taas nga pagkaladlad sa init, adto pod ipahimutang sa mga dapit nga dali malandongan. Kon walay landong kay wala poy dagkong kahoy nga makapansong, kinahanglan nga kapandongan kini gamit ang *shade net*.

Sa laktod nga pagkasulti, dili magpaturagas sa pagpahimutang sa mga tanom. Kay kon magsagobay lang ang mga tanom sa walay pagsuhid kon *indoor* ba o *outdoor* nga klase, seguradong dili kini mosalir. Kon dili man gani mangamatay, lagmit managtugoy lang

Ang variegated nga ambot unsay nga ining tanom. (Tanang mga tanom sa hulagway iya mismo sa tagsulat).

Ang Aglaonema, usa ka indoor nga tanom nga haom ipahimutang sa mga beranda.

Yellow Pandanus, laing tanom nga ganahan sa init.

Snow White, laing klase sa Aglaonema.

Ang Mayana (Coleus) maoy klase sa tanom nga ampay sa init.

kini og daw magluspud.

Lain pang bantayanan mao ang pagpamisbis kay anaa poy klase sa tanom nga dili mosyon og sobra sa tubig o ang balit-ad niini. Ang tanom nga masobrahan sa pamisbis lagmit mangalata. Mahibulong ka na lang nga mikalit lag kadalag ang dahon, diay kay nadunot na ang punon sa sobrang tubig.

Ang mga abono nga kemikal sagad sab nga makadaot sa mga tanom kon dili tukma ang pagkagamit. Gawas nga naay klase sa mga abono nga isog, ang pag-uplay nagdepende pod sa klase sa mga tanom. Ang mga tanom god naa poy ampayng pagkaon, mao

nga kon macy mahatag nimo ang iyang ampay, magyapayapa kini sa kalipoy. Ug kay malipayon man, nan, nagpasabot kana sa iyang kahimsog apil na diha ang pagpakita niya sa iyang *fuller* nga katahom. Kon tanom siyang mamuwak, anha nimo makita ang kaanindot sa iyang huwak. Apan kon macy mahatag ang dili niya kinaham—o ang dili tukma sa gikinahanglan niyang nutrisyon, magmugot ang mga tanom nga morag gibug-atan sa gipas-ang kalibotan.

Kining gihisgotan dinhi pipila pa lang, apan igo na kini isip yanong giya aron magmalampason sa pagpananom.—

PHILHEALTH LAW ALANG SA MGA PWD PIRMADO NA

DILI pa lang dugay sa pagsulat niini napirmahan na ni Presidente Rodrigo Duterte ang balaoran alang sa *mandatory coverage* sa Philippine Health Insurance Corp. (PhilHealth) sa mga tawong may kakulian sa panglawas o Persons With Disabilities (PWDs).

Bag-ohay pa lang gipagawas sa Malacañang ang kopya sa Republic Act 11228 nga pinirmahan kaniadtong Pebrero 22.

Ubos sa bag-ong balaod, ang *premium contributions* sa PWDs pagabayran na sa *national government* gawas lang sa mga PWD nga gibayran sa ilang mga *employer*.

Ang pundo nga kuhaon sa gobyerno nga ibayad sa *premium* sa mga PWD maggikan sa makolekta sa *siv tax*.

Kahinumdoman nga dili pa lang dugay gipirmahan usab ni Pres. Duterte ang Universal Health Care Act.—TNB

Diokno haom nga gobernador sa BSP – Erap

GIKALIPAY ni Manila Mayor Joseph Estrada ang pagpili ni Presidente Rodrigo Duterte kang Budget Secretary Benjamin Diokno isip gobernador sa Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP).

Sumala ni Estrada, ang pagpili ni Duterte kang Diokno isip *BSP governor* maoy pagmatuod sa kataas sa integridad niini.

Si Diokno usa usab ka *Budget secretary* kaniadto nga si Estrada pay presidente.

Matod ni Estrada nga maong

iyang gipili si Diokno isip *Budget chief* kaniadtong presidente pa siya gumikan sa pagka eksperto niini bahin sa pinansiyal.

Nabantog si Diokno nga maayong laki sa *financial analysis* ug *fiscal management* maong misalig kaayo si Estrada kaniya.

Nagtuwo sab si Estrada nga anaa sa maayong pagdumala ang BSP ubos sa liderato ni Diokno ug labi pa kunong mapulig-on niini ang *banking and financial institution* sa nasod.—TNB